

Prikaz monografije

RAZVOJNI ASPEKTI TURISTIČKE DELATNOSTI

Autori:

Prof. dr Boško Vojnović, Prof. dr Drago Cvijanović,
Prof. dr Vidoje Stefanović

Izdavač:

Institut za ekonomiku poljoprivrede, Beograd, 2012

Urednik:

Prof. dr Drago Cvijanović, direktor

Monografija „Razvojni aspekti turističke delatnosti“ predstavlja multidisciplinarni rad koji razvoj turizma kao delatnosti analizira sa aspekta tri naučne discipline, i to menadžmenta, marketinga i ekonomije. Takav originalni pristup razmatranju problema omogućilo je iskustvo akumulirano dugodišnjim radom i istraživanjima autora u ovoj oblasti, sada pretočeno u jedno novo izdavačko osveženje koje je po sadržaju, načinu izlaganja materije, aktuelnosti i praktičnom značaju u potpunosti naučno i društveno opravdano. Zato će ova knjiga osim stručnoj javnosti korisno poslužiti i širem krugu privrednika iz oblasti turizma, pa i menadžmenta, ekonomije i marketinga, odnosno svima koji se poslovno bave turizmom.

Na dvestatrideset sedam strana teksta, sa preko stoosamdeset jedinica izvoda, u okviru sedam poglavlja, koja su svako po sebi celina ali istovremeno i delovi integrisani u zaokruženi kompleks naslovne teme, knjiga daje pregled kompletnog ciklusa razvoja turističke delatnosti: od definisanja specifičnosti turističkog privređivanja, preko tehnika poslovanja, održivog razvoja, planiranja, organizovanja i rukovođenja, pa sve do upravljanja kvalitetom turističkih usluga.

Autori na veoma koncizan i razumljiv način razmatraju esencijalna pitanja i probleme vezane za turizam kao sistem. Da bi čitaoca uveli u problematiku planiranja razvoja u sektoru turizma autori počinju definisanjem osnovnih elementata i pojmova u turističkom privređivanju. Objasnjavaju specifičnosti ponude i tražnje u turizmu, pojam turističke destinacije, prirodne potencijale koji su značajni za razvoj turizma, ekonomske efekte i značaj marketinga i istraživanja u održivom razvoju turizma. Zatim se logički nadovezuje drugo poglavlje u kom autori ističu značaj postojanja turističkih agencija kao posredničkog faktora između ponuđača i korisnika turističkih usluga. U ovom poglavlju čitaoci se mogu upoznati i sa uslovima osnivanja i poslovanja jedne turističke organizacije. Osim toga, autori

daju pregled osnovnih uslova koje agencije stavljaju pred korisnike svojih usluga, kao i njihove međusobne obaveze u poslovanju što ovu knjigu preporučuje veoma širokom krugu čitalaca. Poglavlje o održivom razvoju turizma stvara kontinuitet i logičnu vezu sa narednim poglavljem koje se tiče upravljanja u turističkoj delatnosti.

Centralno mesto u monografiji zauzima upravo poglavlje o upravljanju. Menadžment je univerzalna aktivnost jer su njegovi principi primenjivi u svim ekonomskim, kao i segmentima društva. Na početku poglavlja daje se kratak istorijski pregled razvoja teorije organizacije a zatim se jasno razdvajaju osnovni elementi menadžmenta: planiranje, organizovanje, rukovođenje i kontrola o kojima se detaljno diskutuje. Jasno je ukazano na značaj poslovnog planiranja kao kontinuiranog procesa prisutanog u svim fazama poslovanja, gde ujedno služi kao parametar ostvarenom i planiranom poslovanju i analizi poslovnog uspeha. U ovom delu knjige dati su praktični primeri izrade biznis plana poslovanja, tehnike planiranja, kao i najčešće greške koje se prave u procesu planiranja. Druga faza menadžmenta jeste organizovanje i ono je predmet detaljne analize. Organizovanje u turizmu autori posmatraju sa dva nivoa: organizovanje strukture menadžmenta i organizovanje turističke privrede. Uspešno ocenjivanje uslova za razvoj turizma kao privredne grane na državnom ili regionalnom nivou autori vide u šest osnovnih kriterijuma (ili koraka) čiji je cilj da obezbedede stvaranje turističkog koncepta sa elementima progresivnog rasata, što i jeste suština menadžmenta. Rukovođenje se razmatra sa aspekta radne organizacije te su autori akcenat stavili na značaj ljudskog resursa i stilove upravljanja u organizaciji. Na kraju poglavlja o menadžmentu autori diskutuju o značaju sprovođenja konrole nad planiranim akcijama.

Peto poglavlje daje poglede autora na regionalni i lokalni razvoj turizma u Srbiji kroz različite koncepte i modele, gde je naglasak stavljen na stvaranje strateškog razvojnog programa. Šesto poglavlje posvećeno je definisanju i izboru optimalne strategije održivog razvoja turizma i značaju stateškog upravljanja turističkim resursima. Na kraju je dato poglavlje o kvalitetu turističkih usluga sa definisanjem dimenzije kvaliteta, oblikovanjem kvaliteta usluga i značaju upravljanja i kontrolom nad tim kvalitetima.

Može se zaključiti da je u ovoj monografiji uspešno izučavana veoma aktuelna tema sa jednog novog stanovišta, obuhvatanjem bitnih faktora i segmenata razvoja turizma. Na osnovu prikazanih dosadašnjih saznanja, sopstvenih i literaturnih, utvrđeni su svi činioici progresivnog a istovremeno i održivog razvoja turizma.

Svetlana Roljević, istraživač saradnik
Institut za ekonomiku poljoprivrede
Volgina br. 15, 11060 Beograd
Republika Srbija
E-mail: svetlana_r@iep.bg.ac.rs